

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Szám: IV/ 0 1 3 3 9 - 6 / 2019

SZÉKESFEHÉRTÁRI TÖRVÉNYSZÉK

SZÉKESFEHÉRVÁR

képviseli

kezelt: 2019 OKT 11.

Érk.: 2019. SZEP 30. 77.

az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 26. § (1) bekezdése alapján az alábbi

Példány:

Kezelőiroda:

Példány: Mell.: db

alkotmányjogi panaszt

Melléklet:

db

Az ügyirat

száma: 119. 20. 342 / 2018/

terjeszti elő:

I. Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, állapítsa meg, hogy alaptörvény-ellenes a Kúria Pfv.III.20.648/2019/2. sz. végzésében alkalmazott jogszabály, a régi Pp.(rPp.).270.§-ának azon része, hogy az rPp.270.§ nem engedi és lehetetlenné teszi, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint jogorvoslattal éljen a jogát vagy jogos érdekét sértő döntés ellen, akinek *másodfokon megváltoztatott végzés* sérti a jogát vagy jogos érdekét.

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, állapítsa meg, hogy a *másodfokon megváltoztatott végzés* elleni jogorvoslatra is kiterjed az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslatához való jog, és mindenkinek joga van jogorvoslattal élni a *másodfokon megváltoztatott végzés* ellen, akinek a döntés a jogát vagy jogos érdekét sérti.

II. Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az ABtv. 46.§ (1) bekezdésének megfelelően állapítsa meg, hogy az rPp.270.§ alaptörvény-ellenességét jogalkotói mulasztás idézte elő, és a 46.§ (2) bekezdés c) pontjának megfelelően hívja fel a jogalkotót, hogy jogszabály módosítással tegye lehetővé, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint, jogorvoslattal élhessen a *másodfokon megváltoztatott végzés* ellen, akinek a döntés a jogát vagy jogos érdekét sérti.

- Megállapítható, hogy technikailag kétféle módon biztosítható a jogorvoslati jog:

a) Az rPp.270.§ (3) bekezdését ki kell egészíteni a következő mondatrésszel: „valamint a másodfokon megváltoztatott végzés ellen”. (Ebben az esetben *felülvizsgálattal* válik lehetővé a jogorvoslat.)

b) A jogorvoslat normál fellebbezésként is lehetővé tehető, ha az rPp.233/A.§-át egészíti ki a jogalkotó a következő mondatrésszel: „és a másodfokon megváltoztatott végzés.”

A jogszabály módosítását gyakorlatilag az új Pp-ben kell megfelelően végrehajtani.

III. Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az ABtv.45.§ (2) bekezdés megfelelő alkalmazásával rendelkezzen úgy, hogy a jelen alkotmánybíróági eljárásra okot adó ügyben, nem alkalmazható az rPp.270.§-ának azon alaptörvény-ellenes rendelkezése, hogy a jogszabály nem engedi a másodfokon megváltoztatott végzés felülvizsgálatát.

IV. Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, állapítsa meg, hogy az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása miatt a Kúria Pfv.III.20.648/2019/2. sz. határozata is alaptörvény-ellenessé vált, és az ABtv.43.§ (1) bekezdés megfelelő alkalmazásával a határozatot semmisítse meg.

Indokolás:

Előre bocsátom, hogy az indítványozó ismeri azokat az AB határozatokat és végzéseket, amely szerint az Alaptörvény nem teszi kötelezővé, hogy a jogalkotó *felülvizsgálati eljárással* is biztosítsa a jogorvoslatot, mert a felülvizsgálati eljárás már többfokozatú jogorvoslat. Azonban kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a korábbi AB döntésekre hivatkozva ne utasítsa vissza a jelen indítványt, mert az indítvány összetettebb vizsgálatot igényel. Ugyanis nem azért kérjük a jogszabály alaptörvény-ellenességét megállapítani, mert nem teszi lehetővé a *felülvizsgálatot*, hanem azért mert az eljárási jogszabály egyáltalán nem teszi lehetővé a jogorvoslatot a *másodfokon megváltoztatott végzés* ellen, pedig – álláspontunk szerint – a *másodfokon megváltoztatott végzésre* is kiterjed az Alaptörvény szerinti jogorvoslat joga.

Pertörténet:

- A Székesfehérvári Törvényszék a 4.P.20.342/2018/8. sz. végzéssel a felperes (indítványozó) perújítási kérelmére a *perújítást megengedte* (F/1. melléklet).
- A Győri Ítéltábla a Pkf.I.25.060/2019/2. sz. végzéssel másodfokon **megváltoztatta** az elsőfokú döntést, és a felperes perújítási kérelmét elutasította (F/2.).
- Az elsőfokú végzést másodfokon megváltoztató döntés sértette a felperes jogát és jogos érdekét, ezért a felperes jogorvoslattal élt, és felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. (F/3.)
- A Kúria a Pfv.III.20.648/2019/2. sz. határozatában a felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasította, arra hivatkozva, hogy az **rPp.270.§-a** szerint a tárgyi végzés ellen nem lehet felülvizsgálatot kérni, mert a tárgyi végzés (végzés-típus) nincs felsorolva az rPp.270.§-ában a felülvizsgálható végzések között (F/4.).

A Kúria döntése ellen nincs jogorvoslati lehetősége az indítványozónak.

A Kúria határozatát 2019. július 29-én vettük át elektronikus úton, és 60 napon belül terjesztettük elő a jelen alkotmányjogi panaszt.

A jelen alkotmányjogi panasz szempontjából irreleváns, hogy milyen konkrét ügyet tartalmazott a perújítási kérelem, és az is irreleváns, hogy milyen érdemi indokokat tartalmaz az első- és a másodfokú végzés, mert a jelen alkotmányjogi panasz kizárólag ahhoz a tényhez kapcsolódik, hogy a bíróság másodfokon *megváltoztatta* az első fokú döntést. A jelen alkotmányjogi panasz a *másodfokon megváltoztatott döntés* – mint döntéstípus – alkotmányjogi összefüggéseivel foglalkozik.

* * *

- Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint: „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntések ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.*”

Az rPp.270.§-ának a Kúria által alkalmazott rendelkezése alaptörvény-ellenes, mert sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését azáltal, hogy nem engedi és lehetetlenné teszi, hogy az Alaptörvény szerint jogorvoslattal éljen a jogát vagy jogos érdekét sértő döntés ellen, akinek *másodfokon megváltoztatott végzés* sérti a jogát vagy jogos érdekét.

A fenti alaptörvény-ellenes jogszabály Kúria általi alkalmazása folytán az indítványozó Alaptörvényben biztosított – fent idézett – jogának sérelme következett be, miután az alkalmazott jogszabály nem engedte és lehetetlenné tette, hogy az indítványozó jogorvoslattal éljen a jogát és jogos érdekét sértő tárgyi végzés ellen, amely *másodfokon megváltoztatott végzés* volt.

Az ABtv.29.§-ának megfelelően, a Kúria döntését érdemben befolyásolta az alaptörvény-ellenesség, miután a Kúria döntése kifejezetten az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezésen alapult. Másrészt, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés is, hogy az eljárási jogszabály (rPp.270.§) nem korlátozhatja az Alaptörvényben biztosított alapvető jogot.

Az alábbi alkotmányjogi összefüggések tételes érdemi vizsgálatát és megállapítását kérjük:

1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog a másodfokon megváltoztatott végzés elleni jogorvoslatra is kiterjed.

A *másodfokon megváltoztatott döntés* speciális döntéstípus, és az ilyen döntés során, más döntésektől eltérő alkotmányjogi helyzet jön létre annak számára, akinek a döntés a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Ugyanis az érintett személy nem az elsőfokú döntésből, hanem csak a másodfokú eljárást lezáró döntésből szerez tudomást arról, hogy a bíróság a jogát vagy jogos érdekét sértő döntést hozott. Így az érintett személy csak a másodfokú döntést követően kerül abba a jogi helyzetbe, hogy az Alaptörvény szerinti jogorvoslattal kell élnie. Ha pedig a jogszabály nem engedi és lehetetlenné teszi – mint a tárgyi esetben – hogy ez a személy jogorvoslattal éljen, akkor ennek a személynek egyáltalán nincs biztosítva a bíróság által tárgyalt ügyben a jogorvoslat lehetősége, a jogát vagy jogos érdekét sértő döntés ellen. Vagyis ezt a személyt teljesen kizárja a jogszabály a jogorvoslat lehetőségéből.

Nyilvánvaló azonban, hogy nem lehet kizárni valakit az alkotmányos joga gyakorlásából csak azért, mert nem az elsőfokú döntés, hanem csak a másodfokon megváltoztatott döntés sértette meg a jogát vagy jogos érdekét. Ezért nyilvánvaló, hogy a másodfokon megváltoztatott döntésre is kiterjed az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslat joga, és az eljárási jogszabálynak lehetővé kell tenni, hogy az is jogorvoslattal élhessen a jogát vagy jogos érdekét sértő döntés ellen, akinek csak a másodfokon megváltoztatott döntés sértette meg a jogát vagy jogos érdekét.

Tehát az rPp.270.§ alaptörvény-ellenes, mert nem engedi és lehetetlenné teszi a jogorvoslatot a másodfokon megváltoztatott végzés ellen.

2. A másodfokon megváltoztatott döntés elleni jogorvoslat nem többfokozatú jogorvoslat.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy „a jogorvoslathoz való jog a többfokozatú jogorvoslathoz való jogot nem foglalja magában” (3019/2014. AB végzés [27]). Tehát az Alaptörvény csak ügynként egy alkalommal biztosít jogorvoslati jogot mindenkinek, és nem jelent többször megismételhető, többfokozatú jogorvoslati lehetőséget.

Azonban a *másodfokon megváltoztatott végzés* alapvetően különbözik az elsőfokú döntéseket helybenhagyó másodfokú döntésektől abban a vonatkozásban, hogy a *másodfokon megváltoztatott végzés* elleni jogorvoslat nem többfokozatú jogorvoslat.

A másodfokon megváltoztatott döntés nem az elsőfokú döntés ismételése. Az indítványozó jogának és jogos érdekének megsértése csak a másodfokú végzésben történt, amikor a bíróság *megváltoztatta* az indítványozóra kedvező elsőfokú döntést. Csak a másodfokú végzéssel jutott az indítványozó tudomására, hogy a jogát és jogos érdekét sértő döntés született. A tárgyalt ügyben csak a másodfokú végzés kézhezvételét követően volt először az indítványozó abban a helyzetben, hogy joga lett jogorvoslattal élni a jogos érdekét sértő döntés ellen.

Nem tekinthető tehát többfokozatú joggyakorlásnak, ha a sérelmet szenvedett személy a másodfokon megváltoztatott döntés ellen jogorvoslattal él. Ilyen esetben a személy csak az Alaptörvény szerinti alapjogával él, és a tárgyalt ügyben csak egyetlen alkalommal.

Ezért a többfokozatú joggyakorlásra hivatkozva nem lehet megfosztani a személyt a *másodfokon megváltoztatott végzés* elleni jogorvoslat jogától, mert a tárgyi esetben nem többfokozatú jogorvoslat történik. Alaptalan lenne egységesen többfokozatú jogorvoslatnak minősíteni minden másodfokú döntés elleni jogorvoslatot.

3. A felülvizsgálat csak technikai lehetősége a jogorvoslati jog gyakorlásának.

A *felülvizsgálati eljárás* csak technikai tényező a jelen alkotmányjogi ügyben, ugyanis az érvényes jogszabályok szerint a másodfokú döntések ellen éppen *felülvizsgálati eljárásban* lehet jogorvoslattal élni. Miután tehát a *másodfokon megváltoztatott végzés* ellen a *felülvizsgálati eljárás* lenne az egyetlen technikai lehetőség arra, hogy a sérelmet szenvedett személy élhessen az alkotmányos jogorvoslati jogával, ezért ennek a jogorvoslati lehetőségnek a megakadályozása alaptörvény-ellenes.

Nem azért alaptörvény-ellenes az rPp.270.§, mert nem engedi a tárgyi végzés felülvizsgálatát, hanem azért, mert az Alaptörvény szerinti jogorvoslat egyetlen lehetőségét teszi lehetetlenné.

Nem lehet a sértett személytől az Alaptörvényben biztosított jogorvoslati jogát megvonni azért, mert technikailag csak a *felülvizsgálati eljárásban* tudná gyakorolni a jogát.

Alaptörvény-ellenes tehát az rPp.270.§, mert nem engedi és lehetetlenné teszi, hogy a sérelmet szenvedett fél jogorvoslattal éljen, és ennek technikai megvalósítására, felülvizsgálati kérelmet nyújtson be a *másodfokon megváltoztatott végzés* ellen.

Hangsúlyozzuk tehát, hogy nem a felülvizsgálat jogát hiányoljuk a jelen panaszban, hanem azt kérjük, hogy valamilyen módon biztosítva legyen az alkotmányos jogorvoslati joga mindenkinek, akinek *másodfokon megváltoztatott végzés* sérti a jogát vagy jogos érdekét.

Ezért javasoltunk alternatívát is a fentebbi II. pontban a *felülvizsgálat* helyett, hogy a jogorvoslati jog nem csak *felülvizsgálattal*, hanem *normál fellebbezéssel* is biztosítható, ha például az rPp.233/A.§-át egészíti ki a jogalkotó az „és a másodfokon megváltoztatott végzés” mondatrésszel.

4. Nyilvánvalóan alaptörvény-ellenes az a jogszabály, amelyik az Alaptörvényben biztosított jogorvoslati jog gyakorlását lehetetlenné teszi.

Az eljárási jogszabályoknak lehetővé kell tenni, hogy az Alaptörvény szerint, mindenki jogorvoslattal élhessen a jogát vagy jogos érdekét sértő döntés ellen.

A másodfokú döntések elleni jogorvoslatot az érvényes jogszabály (Pp.) *felülvizsgálatnak, felülvizsgálati eljárásnak* nevezi. Az rPp.270.§-a pedig úgy rendelkezik, hogy kizárólag az rPp.270.§-ban felsorolt végzések (végzés-típusok) ellen indítható felülvizsgálati jogorvoslat. Tehát az rPp.270.§-ban fel nem sorolt végzések (végzés-típusok) elleni jogorvoslatot az rPp.270.§-a lehetetlenné teszi.

A Győri Ítéltábla tárgyi végzése *másodfokon megváltoztatott végzés* volt, miután a másodfokú bíróság megváltoztatta az elsőfokú végzést.

De a *másodfokon megváltoztatott végzés* nincs felsorolva az rPp.270.§-ában a felülvizsgálható végzések között. Ezért, amennyiben a másodfokon megváltoztatott döntés elleni jogorvoslatra is kiterjed az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslati jog – amint ezt a fentebbi 1. pontban kifejtettük – akkor az rPp.270.§-a alaptörvény-ellenes, mert lehetetlenné teszi a jogorvoslatot a *másodfokon megváltoztatott végzés* ellen.

5. A jogszabály aránytalanul korlátozza az indítványozónak a jogorvoslathoz való jogát.

Az Alaptörvényben biztosított jogorvoslati jog azt a célt szolgálja, hogy a személyek ne legyenek kiszolgáltatva a bíróság esetleges téves döntéseinek.

Azonban az eljárási jogszabály egyetlen lehetőséget sem biztosított arra, hogy az indítványozó – bármilyen jogorvoslati fórumon – védekezhessen és jogorvoslattal éljen a jogát és jogos érdekét sértő bírói döntés ellen.

Csatoltuk a tárgyi felülvizsgálati kérelmet (F/3.), kizárólag abból a célból, mert a tartalmából látható, hogy a tárgyi másodfokon megváltoztatott döntés valóban súlyosan sértette az indítványozó jogát és jogos érdekét. Az érvényes eljárási jogszabály (rPp.270.§) azonban vesztes és kiszolgáltatott helyzetbe hozta az indítványozót, miután semmilyen lehetőséget nem adott arra, hogy az indítványozó védekezzen a jogát és jogos érdekét sértő döntés ellen.

Pedig nem vezethető le az Alaptörvényből, hogy ha valakit nem az elsőfokú döntésben, hanem csak az ezt megváltoztató másodfokú döntésben éri a jogsérelem, akkor *tűrnie kell a jogsérelemet*, és nem élhet jogorvoslattal a jogát vagy jogos érdekét sértő döntés ellen.

Az Alaptörvény szerint, nem attól függ a személy jogorvoslati joga, hogy a jogsérelemet okozó döntés a bírósági eljárás melyik szakaszában következett be, hanem akkor élhet a személy a jogorvoslati joggal, ha a bíróság a jogát sértő döntést hozott.

Nyilvánvaló, hogy nem lehet kizárni az alkotmányos jogorvoslati joga gyakorlásából, akit csak a másodfokú döntésben ér jogsérelem.

Teljesen kiszolgáltatottá teszi a felet a bírósági jogsértésnek, hogy a *másodfokon megváltoztatott végzések* esetén lehetetlenné teszi a jogszabály a jogorvoslatot. Az alkotmányos jogorvoslati jog gyakorlásának lehetetlenné tétele aránytalan hátrányt okoz az érintett személynek. Indokolatlan és aránytalan mértékű jogkorlátozás, hogy az eljárási jogszabály nem engedi és lehetetlenné teszi, hogy az indítványozó jogorvoslattal éljen a jogát vagy jogos érdekét sértő, másodfokon megváltoztatott végzés ellen.

Ugyanakkor nem látható, hogy az eljárási jogszabály milyen más (fontosabb) jog érdekében korlátozza az alkotmányos jogorvoslat jogát a másodfokon megváltoztatott végzés ellen.

6. Az indítványozónak egyáltalán nem volt jogorvoslati lehetősége a tárgyalt ügyben.

A jelen alkotmányjogi panasz elbírálásánál döntő kérdés, hogy biztosított-e az eljárási jogszabály egyáltalán bármilyen jogorvoslati lehetőséget az indítványozónak a tárgyalt ügyben hozott döntés ellen.

Kirívóan alaptörvény-ellenes, hogy az indítványozó *perújítási kérelme – elutasítással végződött – elbírálása* ügyében az eljárási jogszabály semmiféle jogorvoslati lehetőséget nem biztosít az indítványozónak, hanem az indítványozó csak tudomásul veheti a jogait és érdekeit súlyosan sértő döntést.

* * *

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a fenti 1-6. pontokban kifejtett alkotmányjogi összefüggéseket és érveket külön-külön érdemben vizsgálja meg, mert az egyes pontokban előadott összefüggések illetve érvek önállóan, külön-külön is igazolják, hogy alaptörvény-ellenes, hogy a jogszabály nem engedi és lehetetlenné teszi, hogy a bírói döntés által sértett fél jogorvoslattal éljen a *másodfokon megváltoztatott végzés* ellen.

Budapest, 2019. szeptember 26.

Tisztelettel

Mellékletek:

██████████ cégkivonata

F/1: Székesfehérvári Törvényszék 4P.20.342/2018/8. végzése

F/2: Győri Ítéltábla Pkf.I.25.060/2019/2. végzése

F/3: Indítványozó felperes felülvizsgálati kérelme

F/4: Kúria Pfv.III.20.648/2019/2. végzése